

Oppsummering oppstartsws og orientering om videre prosess

«Fremtidens renseanlegg»

AGENDA

- Velkommen
- Oppsummering fra oppstartsworkshopen 6.juni
- Orientering om videre prosess
- Presentasjon av mandat/avtale for videre prosess
- Spørsmål og avklaringer

Prosesen

- ✓ "Hjemmelektse" fra dagens økt
- ✓ Oppstartworkshop
 - ✓ Som oppsummeres i eget utfordringsnotat
 - ✓ Presenteres og kvalitetssikres i digitalt møte
 - ✓ Som igjen må forankres i hver og en av virksomhetene som deltar
- ✓ Arbeidsgruppen planlegger neste steg
- ✓ Behovsarbeid- de reelle behovene
 - ✓ I workshop
 - ✓ Oppsummeres i eget behovsdokument
- ✓ Arbeidsgruppen planlegger neste steg
- ✓ Planlegging av dialog
 - Workshop
 - Foredle og utarbeide plan for dialog
 - Gjennomføre dialogaktiviteter
- ✓ Arbeidsgruppen foredler
 - Planlegger konkurranse
 - Utvikling eller kjøp av løsning ..

Mål for WS

- ✓ skape en felles forståelse for problemområdet
- ✓ felles forståelse for hvorfor vi gjør dette sammen og hva vi ønsker å oppnå
- ✓ beslutningsgrunnlag som gjør det mulig å forplikte seg til å delta i en fellesprosess som skal fremskaffe kunnskapsgrunnlaget for å kunne anskaffe **fremtidens renseanlegg** for den enkelte kommune/IKS enten:
 - ✓ i et helt nytt renseanlegg
 - ✓ utvidelse/påbygg av eksisterende anlegg
 - ✓ optimalisere eksisterende prosess

1. Utgangspunkt

Havnen

Hva er hensikten med reisen? Skal den bidra til å løse en utfordring eller et problem? Formuler gjerne utfordringen som et spørsmål

Er dere sikker på at utfordringen, problemet eller behovet løses ved at dere anskaffer en løsning, et produkt, eller tjeneste?

3.

Fyrtårnet

Fins det strategier som bør vise retning?

4.

Still inn roret

Vurdér og finn teknologiske, økonomiske og juridiske rammebetingelser for løsningen som skal anskaffes.

Hvordan påvirker disse rammebetingelsene retningen?

5.

Velg reiserute

Fins det retninger eller områder det allerede jobbes med som bidrar til å løse problemet?

Finnes det alternative måter å løse problemet på og som kan være aktuelle retninger for anskaffelsen?

Hva er den mest sannsynlige «farbare veien» som er mulig å følge ut fra rammer dere har kartlagt?

6.

Medvind og motvind

Er det interne ressuser eller andres erfaringer man kan dra nytte av i prosessen?

Finnes det hendelser eller faktorer som kan påvirke reisen (prosessen) og rammebetingelsene negativt?

7.

Mannskap, kaptein og passasjer

Mannskapet - Hvem skal sitte i båten hele veien og utgjøre kjernen i anskaffelsesprosjektet?

Kapteinen - Hvem har bedt dere om å legge ut på reisen?

Passasjerer - Hvem bør være med på deler av reisen?

2. Destinasjonen

Paradisøya

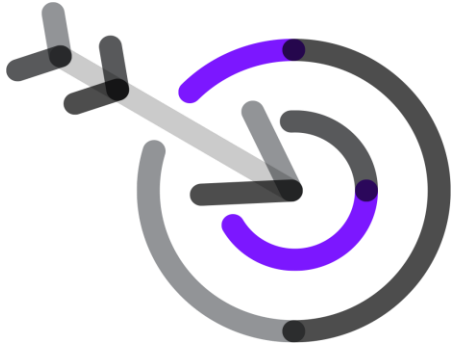
Hvor skal dere, og hvorfor skal dere ut på denne reisen? Beskriv målet og hva dere ønsker å oppnå.

8.

Er beskrivelsen av destinasjonen den samme?

Etter å ha gått gjennom hvert steg på reisen. Se på punkt 1. Havna og 2. Paradisøya igjen. Bør vi om- formulere mål eller utfordring?

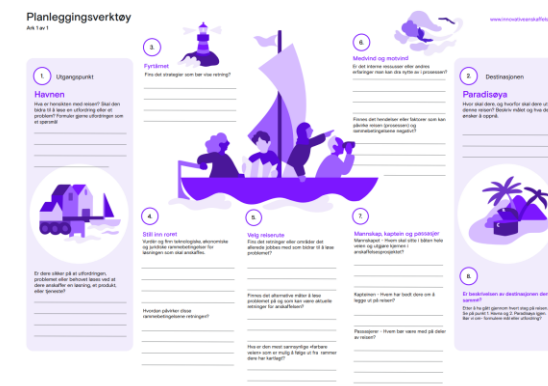

Oppsummering oppstartsworkshopen

Oppgave 1 «Havna»

Oppgave 1 «Havna»

Stikkord	Anmerkninger
Overordnet hensikt	Hvordan utvikle fremtidens renseanlegg på best mulig måte, med hensyn på bærekraft, økonomi og nye rensekrav? Ønsker flere alternative muligheter som kan dekke behovet.
Vannkvalitet	Hvordan kan vi sikre god vannkvalitet i resipient?
Økonomi	Hvordan få med politikere og befolkningen på kostnaden?
Bransjemobilisering	Hvordan få med andre bransjer på løsningen?
Markedet/kapasitet	Hvordan løse problematikken som en helhet, med hensyn til råvaremangel, prisvekst og forskjellige type anlegg på hele Østlandet?
Renseteknologi	Hvordan løser vi kravet om sekundærrensing og nitrogenrensing? Hvilke alternative teknologivalg finnes?
	Finnes det mange rensemetoder som må utredes?
Myndigheter/regelverk	Hvordan skal vi håndtere økte/ strengere rensekrav fra Statsforvalter, i forhold til prosessen vi har, kan rense? Strengere sekundærrensing enn forskrift
	Hvordan kan vi formidle til Statsforvaltere at vi mener krav er urimelige i forhold til lokale forhold? - urimelig faglig løsbart, - urimelig belastning på gebyrkollektiv, _ urimelig i forhold til faktisk bidrag lokalt relatert til lands/overordnet mål (Oslofj/avløpsdirektiv)
Kommunale mål /strategi	Ivaretar vi strategi og mål i egen kommune?
Påvirkning på bygget (rensaneanlegget)	Skal det løses ved å utvide eksisterende anlegg, bygge nytt og/eller ved å samarbeide med nabokommuner
Areal / geografi prioritering	Hvor skal vi bygge for å tilfredsstille krav? Hvor skal vi plassere anlegget?
	Overføringsledning? Landbruk vs arealbehov? Resipient? Skal oppsamlingssystemet endres som følge av endringene i rensekrav?

Oppgave 3 «Fyrtårnet» - Strategier

Oppgave 3 «Fyrtårnet» - Strategier

Stikkord	Anmerkninger
Balanse strategi/krav	Få en god balanse mellom strategier og krav. Også med myndigheter og andre kommuner.
Planer	Kommuneplaner, kommunedelplaner, hovedplaner VA, lokal næringsplan, fagplaner, utslippstillatelser <ul style="list-style-type: none"> - Politisk forankring - Forankring i egen organisasjon - Hierarkisk forankring i planer og lovverket (PBL)
	FNs bærekraftsmål Myndighetskrav Oslofjordplanen
Utbygging	Utbygger/politiske ønsket utbygging vs faktisk forsvarlig mulig VA teknisk
Klare mål	Nytt avløpsdirektiv «bevegelig» mål, mål endres er udefinert, uforutsigbarhet og risiko vs store og langsiktige investeringer
	Vanndirektiv / vannforskrift
	Behov for å utsette beslutninger
Regelverk og standarder	Krav om prøvetaking vs manglende / ikke tilgang standard for metode
	Krav om analyse vs manglende / ikke tilgang standard for metode
	Lov og forskrift om offentlig anskaffelse (LOA/LOF)
	Forsyningsforskrift
	Lokale anskaffelses strategi
	Kost / nytte?
Samordning / samhandling	Prosjektavdeling/ utbyggere samhandle med drift avdeling fra tidligfase
	Metoder, beregne/måle renseeffekt – standardisert? Sammenlignbare? Eks overløp
	Rapportering / benchmarking – verktøy for samhandling, forbedring oa?
	Fag veiledere og utredninger (NIVA, Norsk Vann oa.) hjelpemiddel

Planleggingsverktøy

Ark 1 av 1

1. Utgangspunkt
Havnen
Hva er hensikten med reisen? Skal den bidra til å løse en utfordring eller et problem? Formulér gjerné utfordringen som et spørsmål!

2. Destinasjonen
Paradisøya
Hvor skal dere, og hvorfor skal dere ut på denne reisen? Beskriv målet og hva dere ønsker å oppnå.

3. Fyrtårnet
Fins det strategier som ber vise reitring?

4. Still inn roret
Vurder og finn teknologiske, økonomiske og juridiske rammebetingelser for løsningen som skal anskaffes.

5. Velg reiserute
Fins det reitringer eller områder det allerede jobbes med som bidrar til å løse problemet?

6. Medvind og motvind
Er det interne ressurser eller andres erfaringer man kan dra nytte av i prosessen?

7. Mannskap, kaptein og passasjer
Mannskapet - Hvem skal sitte i båten hele veien og utgjere kjernen i anskaffelsesprosjektet?

8. Er lokalvisen av destinasjonen den samme?
Etter å ha gått gjennom hvert steg på reisen. Se på punkt 1. Havna og 2. Paradisøya igjen. Ber vi om formulere mål eller utfordring?

Er dere sikker på at utfordringen, problemet eller behovet løses ved at dere anskaffer en løsning, et produkt, eller tjeneste?

Er det interne ressurser eller andres erfaringer man kan dra nytte av i prosessen?

Fins det hendelser eller faktorer som kan påvirke reisen (prosessen) og rammebetingelsene negativt?

Er det alternative måter å løse problemet på og som kan være aktuelle reitringer for anskaffelsen?

Kapiteinen - Hvem har bedt dere om å legge ut på reisen?

Passasjerer - Hvem ber være med på deler av reisen?

Hva er den mest sannsynlige «farbare veien» som er mulig å følge ut fra rammer dere har kartlagt?

www.innovativveskaffelse.no

Oppgave 4 «Still inn roret» - Rammebetingelser

Oppgave 4 «Still inn roret» - Rammebetingelser

Stikkord	Anmerkninger
Teknologiske	<p>Tilgang til karbonkilder som er nødvendig for nitrogenrensing med metoden som benyttes i Norge nå.</p> <p>Tilgang til materiell og utstyr</p> <p>Intern kompetanse</p> <p>Kapasitet i markedet (Internt i kommunene, myndigheter, leverandører og rådgivere)</p> <p>Kan ny teknologi endre rammebetingelsene? Må se på andre rensemetoder.</p> <p>Selvkost kan hindre utvikling av ny teknologi.</p> <p>Et presset marked kan akselerere utvikling/innovasjon.</p>
Økonomiske	<p>Gjenvinning og mulighet for inntektskilder</p> <p>Betalingsevnen til abonnentene</p> <p>Selvkost sikrer finansieringen</p> <p>Veldig skjev økonomisk belastning på kommunene</p> <p>Viktig å dokumentere kostnadseffektive løsninger (LCC)</p>
Juridiske	Oppfylle utslippstillatelser – imøtekomme myndighetskrav

Planleggingsverktøy
Akt 1 av 1

1 Utgangspunkt
Havnen
Har en havn blitt medvirket? Skal den bidra til å løse en utfordring eller et problem? Formål og oppdraget som er spørsmål.

2 Fyrlynet
Fins det alternativer som kan vite veien?

3 Medvind og motvind
Er det mindre ressursene eller andre utfordringer man kan dra nytte av i prosessen?

4 Still den corset
Vil du og fire teknologiske, økonomiske og juridiske rammebetingelser for løsningen som skal utvikles.

5 Velg reiserute
Fins det alternativer eller endringer det allerede gjøres med som betyr å å løse problemet?

6 Mareritt, kaptein og passasjer
Marerittet - hvem skal eller i hvilken rolle skal og i hvilken rolle i anslagsprosjektet?

7 Kapteinen - hvem har bedt dere om å legge ut på reise?
Passasjerer - hvem bør være med på dette av reisen?

8 Et bestemt øyeblikk av destinasjonen den reisen?
Dere har nå gått gjennom hvert av de på punkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8. Hva er det som er viktig å dokumentere?

Oppgave 5 «Velg reiserute»

Oppgave 5 «Velg reiserute»

Retninger og områder hvor det allerede jobbes med noe som kan bidra å løse problemet/alt. måter

Stikkord	Anmerkninger
Optimal rensing	Hva er den beste rensingen for hver enkelt, og den totale resipienten.
Stordrift vs.mindre anlegg	Skal vi ha stordrift med de fordelene det har. Eller skal vi lage mindre anlegg basert på en "hylleløsning" etter behov.
Sammenlikne / innhente referanser, erfaringer fra andre	Mulig med erfaringsutveksling, nye krav og teknologi. Se til utlandet og industrien om vi kan finne løsninger på utfordringene der. Norge har andre betingelser enn Europa (temperatur, frost sammensetning / konsentrasjon av avløpsvann, tette ledninger, befolkningstetning, fordeling av kostnader o.a.) Mulig noe sammenliknbare Norden og internt Norge Størrelse /kompleksitet RA varierer
Transportsystem	Felles system/ separat system
	Hva ligger i bakken? Nytt / gammelt, By /land
	Håndtering av overvann og inn lekk, lekkasjesøk, kartlegge fremmedvann, separere system. Målemetoder?
	Nye metoder tette anlegg for eksempel - no Dig
Virkemidler	Hvem bekoster og /eller kan gjøre forskning på ny teknologi? Statlig bidrag? Mulige virkemidler?
Økt renskrav- økt kostnad	Økte renskrav mangedobler kostnader for rensesprosess, rett prosess må velges
	Ansvar - «forurenser skal betale»
Kilde - resipient	Beskytte vannforekomst – hindre forurensing. Robust resipient
Samordning og samhandling	Styring / samordning / kommunikasjon på overordnet nivå? (Statsforvalter, Mdir, Politikk, EU osv)
	Intern samordning VAV i utbygging
	LUP 😊
Annet	Nye krav - kan rensing «henges på» eller bygges inn i eksisterende prosess?
	Tidsperspektiv krav vs levetid anlegg som bygges

Planleggingsverktøy

Ark 1 av 1

www.innovativenskaffelse.no

- 1. Utgangspunkt**
Havnen
Hva er hensikten med reisen? Skal den bidra til å løse en utfordring eller et problem? Formuler gjerne utfordringen som et spørsmål.
- 2. Destinasjonen**
Paradisøya
Hvor skal dere, og hvorfor skal dere ut på denne reisen? Beskriv målet og hva dere ønsker å oppnå.
- 3. Fyrtårnet**
Fins det strategier som ber visse retninger?
- 4. Still inn roret**
Vurder og finn teknologiske, økonomiske og juridiske rammebetingelser for løsningen som skal anskaffes.
- 5. Velg reiserute**
Fins det retninger eller områder det allerede jobbes med som bidrar til å løse problemet?
- 6. Medvind og motvind**
Er det interne ressurser eller andres erfaringer man kan dra nytte av i prosessen?
Fins det hendelser eller faktorer som kan påvirke reisen (prosessen) og rammebetingelsene negativt?
- 7. Mannskap, kaptein og passasjer**
Mannskapet - Hvem skal sitte i båten hele veien og styre og lede i anskaffelsesprosjektet?
Kapteinen - Hvem har bestt dere om å legge ut på reisen?
Passasjerer - Hvem bør være med på deler av reisen?
- 8. Er beskrivelsen av destinasjonen din samlet?**
Etter å ha gått gjennom hvert steg på reisen. Er på punkt 1, Havna og 2, Paradisøya igjen. Bør vi om-formulere mål eller utfordring?

Er dere sikker på at utfordringen, problemet eller behovet løses ved at dere anskaffer en løsning, et produkt eller tjeneste?

Hvordan påvirker disse rammebetingelsene reisingen?

Hva er den mest sannsynlige «farbare veiene» som er mulig å legge ut fra rammer dere har kartlagt?

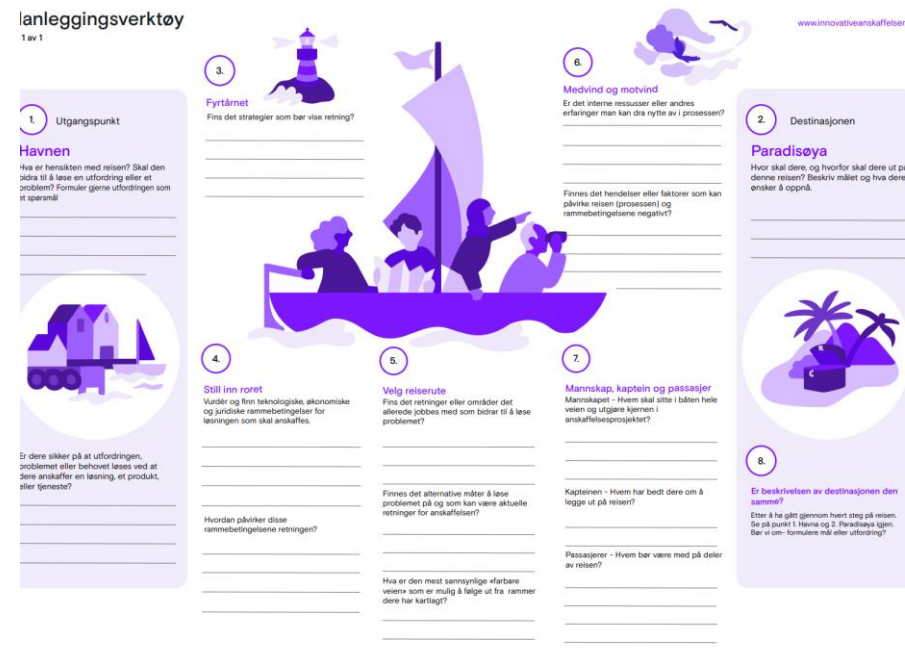
Oppgave 6 «Medvind og motvind»

Oppgave 6 «Medvind og motvind» Interne ressurser, andres erfaringer å ha nytte av i prosessen?
Er det noe som vi påvirke prosessen og rammebetingelsene negativt?

Stikkord	Anmerkninger
Medvind	<p>Erfaringer fra eksisterende anlegg i Norden Inkludere driftspersonell og ta nytte av nye og engasjerte medarbeidere. Norsk vann Brå holdningsendringer Ikke konkurrerende virksomheter som kan samarbeide Gode til å dele informasjon, men kan bli mye bedre til å samarbeide Vi må dele erfaringer/prosjekter som ikke har vært helt vellykkede (ikke vært så flinke til det) Gode etablerte nettverk/fagmiljøer Flere støtteordninger (men vi er ikke flinke nok til å benytte oss av disse mulighetene) Flere forskningsmiljøer i Norge, men samarbeider vi godt nok med disse? Samarbeide (bedre) med utlandet. Vi skal redde Oslofjorden! (og andre vannforekomster) Gode fagressurser på biologiske renseprosesser i Norge</p>
Motvind	<p>Endrede forutsetninger Politisk trenering av prosjektet Verdens kriser Brå holdningsendringer Usikkerhet knyttet til fremtidige rensekra Manglende kapasitet i alle ledd (kommunene, myndigheter og marked) Få og aldrende gode fagressurser på biologiske renseprosesser i Norge</p>

Planleggingsverktøy

1 av 1

1. Utgangspunkt
Havnen
Hva er hensikten med reisen? Skal den bidra til å løse en utfordring eller et problem? Formulér gjerne utfordringen som et spørsmål!

2. Destinasjonen
Paradisøya
Hvor skal dere, og hvorfor skal dere ut på denne reisen? Beskriv målet og hva dere ønsker å oppnå.

3. Fyrtårnet
Fins det strategier som ber visse retning?

4. Still inn roret
Vurdér og finn teknologiske, økonomiske og juridiske rammebetingelser for løsningen som skal anskaffes.

5. Velg reiserute
Fins det reitinger eller områder det allerede jobbes med som bærer til å løse problemet?

6. Medvind og motvind
Er det interne ressurser eller andres erfaringer man kan dra nytte av i prosessen?

7. Mannskap, kaptein og passasjerer
Mannskapet - Hvem skal sette i båten hele veien og utgjøre kjernen i anskaffelsesprosjektet?

8. Er beskrivelsen av destinasjonen den samme?
Etter å ha gått gjennom hvert steg på reisen, se på punkt 1, Havnen og 2, Paradisøya igjen. Ber vi om - formulere mål eller utfordring?

Oppgave 7 «Mannskap, kaptein og passasjerer»

Oppgave 7 «Mannskap, kaptein og passasjerer»

Stikkord	Anmerkninger
Aktører som må involveres	Egne ansatte Abonnenter/ Innbyggerne/brukerne Beslutningstakere Politikere Marked/Leverandører/Entreprenører Rådgivere/Konsulenter Myndigheter (Statsforvalter, Mattilsynet) Forskning og utviklingsmiljøer Masteroppgaver til Oslo Met og NMBU Lag og foreninger Nabokommuner (samhandling, reservevann o.a.) Media
Forankring	Administrativt og politisk ledelse Egen organisasjon (fra drift til kommunaldirektør) Statsforvalter Brukerne og beslutningstakere: Viktig med god informasjon til innbyggere og politikere så tidlig som mulig

Planleggingsverktøy

Ark 1 av 1

1. Utgangspunkt
Havnen
 Hva er hensikten med reisen? Skal den bidra til å løse en utfordring eller et problem? Formuler gjerne utfordringen som et spørsmål.

2. Destinasjonen
Paradisøya
 Hvor skal dere, og hvorfor skal dere ut på denne reisen? Beskriv målet og hva dere ønsker å oppnå.

3. Fyrtårnet
 Fins det strategier som bør vise retning?

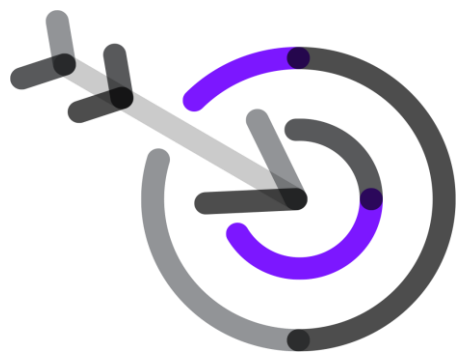
4. Still inn roret
 Vurder og finn teknologiske, økonomiske og juridiske rammebetingelser for løsningen som skal anskaffes.

5. Velg reiserute
 Fins det retnings- eller områder det allerede jobbes med som bidrar til å løse problemet?
 Finnes det alternative måter å løse problemet på og som kan være aktuelle retnings- eller områder for anskaffelse?
 Hvordan påvirker disse rammebetingelsene reisingen?
 Hva er den mest sannsynlige etableringsveien som er mulig å følge ut fra rammer dere har kartlagt?

6. Medvind og motvind
 Er det interne ressurser eller andre erfaringer man kan dra nytte av i prosessen?
 Finnes det hendelser eller faktorer som kan påvirke reisen (prosessen) og rammebetingelsene negativt?

7. Mannskap, kaptein og passasjerer
Mannskapet - Hvem skal sitte i båten hele veien og utgjøre kjernen i anskaffelsesprosjektet?
Kapteinen - Hvem har bedt dere om å legge ut på reisen?
Passasjerer - Hvem bør være med på deler av reisen?

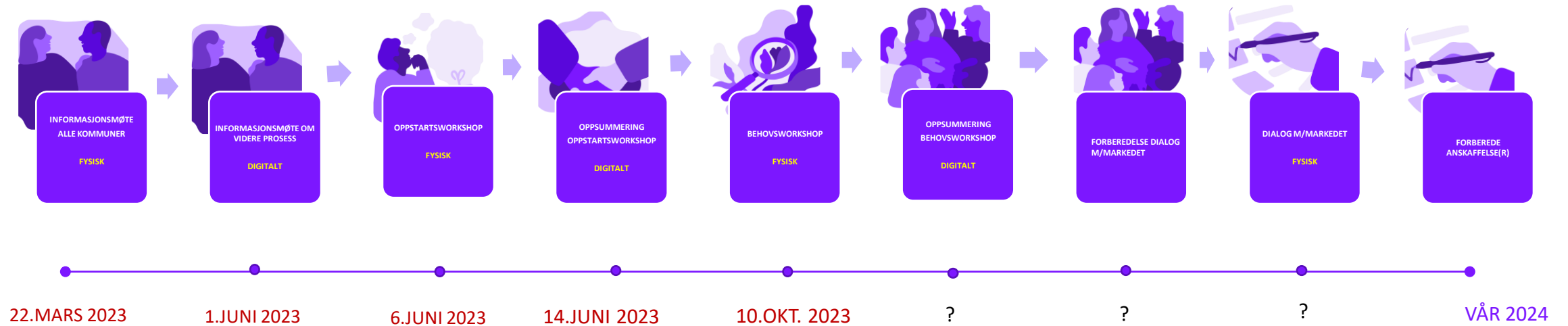
8. Er beskrivelsen av destinasjonen den samme?
 Etter å ha gått gjennom hvert steg på reisen. Se på punkt 1. Havnen og 2. Paradisøya (gjenn-ber vi om- formulere mål eller utfordring?)

Orientering om videre prosess

Felles prosess for anskaffelse av Fremtidens renseanlegg

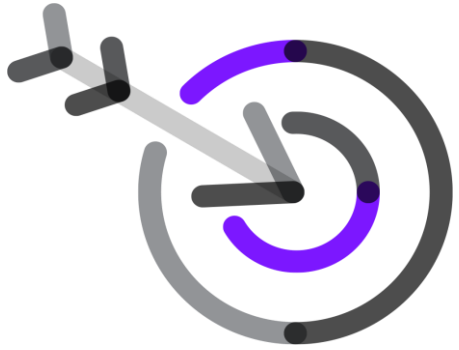
- planlagt tidslinje for aktiviteter i prosessen

Prosesen

- ✓ "Hjemmelekse" fra dagens økt
- ✓ Oppstartworkshop
 - ✓ Som oppsummeres i eget utfordringsnotat
 - ✓ Presenteres og kvalitetssikres i digitalt møte
 - ✓ Som igjen må forankres i hver og en av virksomhetene som deltar
- ✓ Arbeidsgruppen planlegger neste steg
- ✓ Behovsarbeid- de reelle behovene
 - ✓ I workshop
 - ✓ Oppsummeres i eget behovsdokument
- ✓ Arbeidsgruppen planlegger neste steg
- ✓ Planlegging av dialog
 - Workshop
 - Foredle og utarbeide plan for dialog
 - Gjennomføre dialogaktiviteter
- ✓ Arbeidsgruppen foredler
 - Planlegger konkurranse
 - Utvikling eller kjøp av løsning ..

10.oktober 2023

Mandat/avtale for videre prosess

Mandat

Hver enkelt kommune / IKS

Nivå: Virksomhetsleder

Ambisjon: Være en del av en prosess som skal fremskaffe kunnskapsgrunnlaget for å kunne anskaffe fremtidens renseanlegg for den enkelte kommune/IKS

Avklare: Ressursbruk inn i arbeidet + liten finansiering (lokaler, mat, «små»-tjenester)

AVTALE – fremtidens renseanlegg

Vi i **navn på virksomheten** har til hensikt å anskaffe en løsning for håndtering av økte rensekrav – sekundærrensing, nitrogenfjerning av avløpsvann.

Vi forplikter oss til å delta aktivt med 1 eller flere personer i hovedaktivitetene i prosessen «Fremtidens renseanlegg» som angitt i vedlagt tidslinje for prosessen – og aktivt bidra til at vi i felleskap til slutt finner gode løsninger på utfordringen knyttet til avløpsrensing; sekundærrensing og nitrogenfjerning.

Sluttproduktet av denne prosessen vil være et tydelig utfordringsbilde og et grunnlag for hvordan vi, i vår virksomhet, skal ta dette videre i en anskaffelse: enten alene eller sammen med andre.

Forventet tidsbruk på hovedaktivitetene i prosessen er 4-5 arbeidsdager (oppstarts-workshop, behovsworkshop, markedsdialog, foredle og bearbeide informasjon fra markedet)

Vi er orientert om at det kan påløpe noen kostnader i gjennomføring av prosessen - utover bruk av interne personalressurser som nevnt over - som vi vil måtte bidra med - men at kostnadene vil være begrenset opp til **kr.25.000** for vår virksomhet (eks. til gjennomføring av dialog med markedet (lokale, mat, markedsføring, tj.design, mm). Det vil i første omgang sendes ut en faktura pålydende kr.15.000 nå i 2023.

Underskrift

Navn på virksomhetsleder

Tittel virksomhetsleder, navn på virksomhet

FRIST 30.JUNI 2023

SPØRSMÅL? REFLEKSJONER?
INNSPILL?

